

Hanna Będkowska
Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Rogowie
bedkowska.lzd@interia.pl

Temat lekcji

Bliziej Natury 2000 (etap edukacyjny: gimnazjum)

Cele:

Cele kształcenia

Wiadomości. Uczeń:

- Charakteryzuje obszary Natura 2000 jako jedną z form ochrony przyrody.

Umiejętności. Uczeń:

- Potrafi wskazać na mapie wybrane obszary Natura 2000.

Cele wychowania – postawy i przekonania. Uczeń:

- Ma świadomość troski leśników o przyrodę

Metody nauczania:

- metoda kierowania samodzielną pracą uczniów;
- metoda poszukująca (pogadanka);
- metoda podająca (opowiadanie i opis).

Formy nauczania

- lekcja – zajęcia edukacyjne (zmiana roli nauczyciela – z osoby przekazującej wiedzę w osobę wspomagającą uczenie się uczniów).

Czas trwania zajęć

- 180 minut

Środki dydaktyczne

Publikacje i materiały metodyczne:

- *Polska Czerwona Księga Roślin*;
- *Polska Czerwona Księga Zwierząt*;
- Ustawa o ochronie przyrody;

- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną;
- Przewodnik *Rośliny*;
- Przewodnik *Zwierzęta*;
- Encyklopedia;
- Mapa Polski (min. 1m x 1m);
- Leśne Kompleksy Promocyjne – paski do wycięcia (1 kpl.) (załącznik 1)

Środki audiowizualne:

- Komputery z dostępem do internetu.

Materiały pomocnicze:

- papier pakowy (19 egz.), pisaki, kredki, ołówki, temperówki, gumki.

Plan lekcji

1. Przedstawienie tematu lekcji.
2. Zapoznanie się uczniów z grą *Bliżej Natury 2000*.
3. Przygotowanie prezentacji.
4. Podsumowanie.

Przebieg lekcji

1. Przedstawienie tematu lekcji

Nauczyciel informuje uczniów, że tematem lekcji są obszary Natura 2000. Wyjaśnia, że Obszary Natura 2000 powstają na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej. Tworzą one sieć obszarów zachowanych w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego, gdzie występują wartościowe przyrodniczo siedliska oraz rzadkie rośliny i zwierzęta. Utworzenie sieci umożliwia skoordynowanie na drodze prawnej wysiłków pojedynczych państw europejskich w zakresie ochrony przyrody. Realizacja tego zadania ma umożliwić przekazanie dziedzictwa przyrodniczego przyszłym pokoleniom.

Zasady ochrony obszarów Natura 2000 umożliwiają gospodarowanie bez naruszania równowagi w przyrodzie. Ochrona przyrody na takich obszarach polega na rozwijaniu umiejętności współistnienia z przyrodą i szukaniu kompromisów między potrzebami ekonomicznymi i rekreacyjnymi a wymogami utrzymania niezakłóconych układów przyrodniczych.

Obszary Natura 2000 są jedną z form ochrony przyrody (por. ustawa o ochronie przyrody, rozdz. 2). Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- Obszary specjalnej ochrony ptaków;
- Specjalne obszary ochrony siedlisk.

Nauczyciel informuje uczniów, że najpierw będą mieli okazję zapoznać się z tematem przedstawionym na Leśnym Portalu Edukacyjnym Lasów Państwowych. Później, pracując w grupach, będą przygotowywać prezentację jednego z obszarów Natura 2000.

2. Zapoznanie się uczniów z grą *Blżej Natury 2000*

Nauczyciel prosi, aby uczniowie zapoznali się w ciągu 30 minut z prezentacją *Blżej Natury 2000* (www.erys.pl). W prezentacji przedstawiono kilkanaście obszarów wyznaczonych na terenie leśnych kompleksów promocyjnych. Nauczyciel wyjaśnia, że skrót LKP, pojawiający się w grze, oznacza leśne kompleksy promocyjne. Leśne kompleksy są ustanawiane w celu promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz ochrony zasobów przyrody w lasach (por. ustawa o lasach, art. 13b).

3. Przygotowanie prezentacji

Nauczyciel prosi, aby uczniowie dobrali się w pary. Przedstawiciel każdej pary losuje kartkę z nazwą jednego z leśnych kompleksów promocyjnych, na terenie którego utworzono obszar Natura 2000. Zadaniem par jest przygotowanie prezentacji na temat obszaru Natura 2000. Uczniowie mają na to 30 minut.

Nauczyciel wyjaśnia, że uczniowie sami wybierają sposób prezentacji. Możliwości jest wiele – plakat, wiersz, wywiad (pytanie-odpowiedź), opowiadanie... Nauczyciel prosi, aby w przypadku prac plastycznych forma nie przeważała nad treścią. Podkreśla, aby prezentacja przemówiła do kolegów, aby jak najwięcej zapamiętali i jednocześnie się nie nudzili. Podczas samodzielnej pracy uczniów nauczyciel podchodzi kolejno do pracujących par i w razie potrzeby doradza sposób prezentacji tematu.

4. Podsumowanie

Podsumowaniem zajęć są wystąpienia uczniów. Prezentacje rozpoczynają się wskazaniem miejsca na mapie Polski, gdzie dany obszar się znajduje. Po każdej prezentacji uczniowie-słuchacze zadają pytania. Nauczyciel uzupełnia wypowiedzi uczniów. Na zakończenie podkreśla, że większość obszarów Natura 2000 jest usytuowanych lub projektowanych na terenach leśnych, zarządzanych przede wszystkim przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Obszary te obejmują swoim zasięgiem większość dużych kompleksów leśnych, takich jak Bory Tucholskie, Puszcza Augustowska, Puszcza Piska czy Puszcza Białowieska.

Załącznik 1**Leśne kompleksy promocyjne (LKP) – paski do wycięcia.**

LKP Lasy Oliwsko-Darżlubskie
LKP Lasy Warcińsko-Polanowskie
LKP Puszcze Szczecińskie
LKP Bory Tucholskie
LKP Lasy Mazurskie
LKP Puszcza Notecka
LKP Lasy Gostynińsko-Włocławskie
LKP Lasy Warszawskie
LKP Bory Lubuskie
LKP Lasy Rychtaleskie
LKP Lasy Spalsko-Rogowskie
LKP Puszcza Kozienska
LKP Sudety Zachodnie
LKP Puszcza Świętokrzyska
LKP Lasy Janowskie
LKP Lasy Beskidu Śląskiego
LKP Lasy Beskidu Sądeckiego
LKP Lasy Puszczy Białowieskiej
LKP Lasy Birczańskie